

Seminář č. III. – Právní pojmy a jejich výklad

Zadání příkladů:

I. Prostudujte si příspěvek O. Šváry o metodologickém významu nauky o třech oblastech pojmu a připravte si do diskuse odpovědi na následující otázky:

- 1) Čím se odlišuje problém interpretace dnes od evropského myšlení 19. století?
- 2) Jakou úlohu hraje jazyk ve fungování práva a v právním myšlení?
- 3) V čem spočívá podle autora problém reprezentacionalismu v právním myšlení?
- 4) Jak metodologie tradičně vymezuje tzv. tři oblasti pojmu?
- 5) Jaký pohled na právní pojem autor zastává a o jaké filosofické názory se opírá?

II. Najděte legální definice následujících právních pojmů a určete jejich pojmové znaky. Pokud máte pocit, že existuje více legálních vymezení tohoto pojmu v různých kontextech, pokuste se definice pojmů porovnat a určit jejich obsah (intenzi) a rozsah (extenzi). Pokud legální definici nenajdete, pokuste se vymezit právní význam pojmu za pomoci jiných pramenů právních informací:

- 1) rodina
- 2) dítě
- 3) stavba

III. Prostudujte si rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 124/96 a zamyslete se nad těmito otázkami:

- 1) Jakým principem je modifikován princip jednoty právního řádu?
- 2) Jakým způsobem mohou být definovány právní pojmy v právních předpisech?
- 3) Jaký charakter mělo vymezení právního pojmu „zastavěný pozemek“ v posuzované věci?

IV. Prostudujte si shrnutí rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 922/2007 (peníze versus peněžní prostředky) a polemiku autora příspěvku a přemýšlejte o následujících problémech:

- 1) Z čeho vyplynul výkladový problém mezi pojmy peníze a peněžní prostředky? Jak tyto pojmy Nejvyšší soud definoval?
- 2) Z jakého důvodu spatřoval Nejvyšší soud mezi těmito pojmy sémantický rozdíl? Definujte argumenty, které vedly k tomuto právnímu závěru.
- 3) Zabývejte se vztahem jednotlivých definic uvedených pojmů v jiných právních předpisech, které jsou v příspěvku uvedeny.
- 4) O jaké argumenty se opírá polemický názor autora příspěvku?
- 5) Zhodnoťte přesvědčivost těchto argumentů a zformulujte svůj názor.
- 6) Řeší tento výkladový problém nový občanský zákoník?